

KELIAKIALIITTO RY SÄÄNNÖT

1. Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen, jota näissä säännöissä kutsutaan liitoksi, nimi on Keliakialiitto ry. Liiton kotipaikka on Tampere, kieli suomi ja toiminta-alue koko maa. Liiton epävirallinen englanninkielinen nimi on Finnish Coeliac Society.

2. Toiminnan tarkoitus

Liitto on jäsenyhdistyksiensä keskusjärjestö. Liitto ja jäsenyhdistykset toimivat potilas-, edunvalvonta- ja kansanterveysjärjestönä, jonka tavoitteena on edistää keliakiaa ja ihokeliakiaa sairastavien sekä muiden gluteenitonta ruokavaliota tarvitsevien henkilöiden ja heidän läheistensä hyvinvointia.

3. Toiminnan muodot

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto

- tuottaa jäsen-, neuvonta- ja koulutuspalveluita
- harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa
- tukee ja ohjaa jäsenyhdistyksiensä toimintaa
- harjoittaa keliakiaa sairastavien edunvalvontaa
- järjestää kuntoutustoimintaa
- vaikuttaa keliakiaa ja ihokeliakiaa sairastavien asiantuntevan diagnostiikan, hoidon ja seurannan varmistamiseksi tekemällä esityksiä ja aloitteita
- tukee keliakiatutkimusta ja jakaa tutkimusapurahoja
- tekee yhteistyötä ravitsemisalalan yritysten, terveydenhuollon, ravitsemuksen ja lääketieteen alan asiantuntijoiden, viranomaisten sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kanssa
- ylläpitää yhteyksiä muihin potilasjärjestöihin ja ulkomaisiin keliakiayhdistyksiin
- toimii muillakin vastaavilla tavoilla tarkoituksensa toteuttamiseksi

Taloudellinen toiminta

Liitto voi harjoittaa elinkeino- tai ansiotoimintaa, joka liittyy välittömästi liiton tarkoituksen toteuttamiseen. Liitto voi ylläpitää tutkimusrahaa keliakiaa ja ihokeliakiaa koskevan tutkimuksen tukemiseksi.

Toimintansa tukemiseksi liitto voi omistaa kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja. Liitto voi asianomaisella luvalla järjestää rahankeräyksiä ja arpajaisia.

4. Jäsenyys

Liiton jäseniä ovat varsinaiset jäsenet, kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet sekä kannattajajäsenet.

Varsinaiset jäsenet

Liiton varsinaisia jäseniä ovat rekisteröidyt keliakiayhdistykset, jotka hyväksyvät liiton toiminnan tarkoituksen ja sitoutuvat noudattamaan liiton sääntöjä. Varsinaisesta jäsenestä käytetään näissä säännöissä nimitystä jäsenyhdistys.

Liittohallitus hyväksyy jäsenyhdistykset kirjallisesta hakemuksesta. Jäsenhakemukseen on liitettävä hakijayhdistyksen säännöt ja ilmoitus jäsenmäärästä sekä yhdistysrekisteriote.

Muut jäsenet

Liitto voi kutsua kunniapuheenjohtajakseen ansioituneen liittohallituksen entisen puheenjohtajan. Kunniapuheenjohtajana voi toimia yksi henkilö kerrallaan.

Liitto voi kutsua kunniajäsenekseen sen tarkoitusperiä erityisesti edistäneen henkilön.

Kunniapuheenjohtajan ja kunniajäsenen kutsuu liittokokous liittohallituksen esityksestä.

Kannattajajäseneksi voi liittyä oikeustoimikelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea liiton toimintaa ja jonka liittohallitus hyväksyy.

Jäsenmaksut

Jäsenyhdistys maksaa kalenterivuositain liitolle jäsenmaksua, jonka suuruuden päättää liittokokous. Jäsenmaksun perusteena on jäsenyhdistyksen jäsenten lukumäärä. Liiton kannattajajäsen maksaa kalenterivuositain liitolle jäsenmaksun, jonka suuruuden päättää liittokokous. Liiton kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenillä ei ole jäsenmaksuvelvoitetta. Jäsenyhdistyksen mahdollisesta liittymismaksusta päätetään liittokokouksessa.

Jäsenyhdistyksen velvollisuutena on muun muassa

- toimittaa huhtikuun loppuun mennessä liitolle tiedoksi toimintakertomuksensa ja tilinpäätöksensä edelliseltä kalenterivuodelta
- ilmoittaa liitolle toimihenkilöidensä nimet ja yhteystiedot välittömästi valinnan jälkeen
- tehdä sääntöihinsä muutokset, jotka aiheutuvat näihin sääntöihin tehdyistä muutoksista
- ilmoittaa liitolle omista sellaisista kokouksistaan, joissa käsitellään liiton kannalta merkittäviä asioita ja varata liiton edustajalle tilaisuus puheenvuoron käyttämiseen
- pyydettäessä antaa liitolle muut sen tarvitsemat tiedot

Liitosta eroaminen ja erottaminen

Jäsenyhdistys voi erota liitosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti liittohallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla siitä liittokokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Eroamisilmoituksen liitteenä tulee olla eroamisesta päättäneen yhdistyksen kokouksen pöytäkirjan ote. Eroaminen astuu voimaan kolmen (3) kuukauden kuluttua eroilmoituksen jättämisestä. Liittohallitus voi erottaa jäsenyhdistyksen, joka on jättänyt täyttämättä velvoitteet, joihin se on liittoon liittymällä sitoutunut tai menettelyllään liitossa tai sen ulkopuolella on huomattavasti vahingoittanut liittoa. Jos erottamisen syynä on jokin muu kuin jäsenmaksun laiminlyönti, jäsenyhdistykselle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen ennen lopullisen päätöksen tekemistä. Jäsenyhdistyksellä on oikeus saattaa liittohallituksen tekemä erottamispäätös liittokokouksen ratkaistavaksi ilmoittamalla siitä kirjallisesti liittohallitukselle kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa erottamispäätöksestä tiedon saatuaan. Liittohallituksen on tuotava asia käsiteltäväksi seuraavassa sääntömääräisessä liittokokouksessa. Eroavan jäsenyhdistyksen on suoritettava kaikki taloudelliset velvoitteet, jotka sille eroamisvuonna kuuluvat.

5. Jäsenyhdistyksen mallisäännöt

Liittokokous hyväksyy jäsenyhdistyksille mallisäännöt, joista voidaan erityisestä syystä poiketa liittohallituksen suostumuksella.

Mikäli mallisääntöihin tehdyistä muutoksista aiheutuu muutoksia jäsenyhdistyksen sääntöihin, jäsenyhdistyksen on tehtävä muutokset omiin sääntöihinsä vuoden kuluessa, kun liitto on ilmoittanut jäsenyhdistyksilleen mallisääntöjen muuttamisesta.

6. Toimielimet

Liiton päätäntävaltaa käyttää liittokokous. Liittohallitus valmistelee liittokokouksen ja käyttää toimeenpanovaltaa.

7. Liittokokoukset

Liiton sääntömääräinen vuosikokous, jota kutsutaan liittokokoukseksi, pidetään vuosittain huhtitoukokuussa. Hallitus päättää liittokokouksen ajankohdasta ja paikasta. Tarvittaessa voidaan pitää ylimääräisiä liittokokouksia.

Liiton jäsenyhdistyksellä on ääniä liittokokouksessa seuraavasti:

1 - 300	maksanutta jäsentä 1 ääntä
301 - 700	maksanutta jäsentä 2 ääntä
701 - 1500	maksanutta jäsentä 3 ääntä
1501 - 3000	maksanutta jäsentä 4 ääntä
3001 -	maksanutta jäsentä 5 ääntä

Perusteena äänimäärälle käytetään edellisen kalenterivuoden viimeisen päivän jäsenmäärää. Liittokokousvuonna liittyneen jäsenyhdistyksen kohdalla perusteena käytetään liittymishetken mukaista jäsenmäärää.

Liittokokousedustajien on oltava jäsenyhdistysten äänivaltaisia jäseniä. Liittohallituksen jäsen ja varajäsen eivät voi toimia liittokokousedustajina. Jäsenyhdistys voi lähettää liittokokoukseen enintään niin monta edustajaa kuin yhdistyksellä on ääniä kokouksessa. Mikäli jäsenyhdistys lähettää useamman kuin yhden äänivaltaisen edustajan liittokokoukseen, tulee jäsenyhdistyksen antamassa valtakirjassa ilmetä se äänimäärä, jota kukin edustaja on oikeutettu käyttämään. Päätökset tehdään ehdottomalla äänenenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaistaan vaali arvalla, muissa asioissa tulee päätökseksi se kanta, johon puheenjohtaja on yhtynyt. Liittohallituksen jäsenillä, liiton kunniajäsenillä, kunniapuheenjohtajalla ja toiminnanjohtajalla on liittokokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Liittokokous voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden myös muille henkilöille. Kannattajajäsenellä ei ole osallistumisoikeutta liittokokoukseen.

Liittokokouksen koolle kutsuminen

Liittokokouksen kutsuu koolle liittohallitus. Kokouskutsu käsiteltävine asioineen on lähetettävä viimeistään neljä (4) viikkoa ennen kokousta kirjallisena jäsenille.

Jäsenyhdistyksellä on oikeus tehdä aloitteita liittokokoukselle. Aloite tulee tehdä tammikuun loppuun mennessä liittohallitukselle, joka valmistelee esityksen liittokokoukselle.

Liittokokous

Liittokokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- esitetään tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastajien lausunto edelliseltä vuodelta,
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille,
- päätetään seuraavan vuoden jäsenmaksuista ja liittymismaksusta,
- päätetään seuraavan vuoden talousarvion ja toimintasuunnitelman hyväksymisestä,
- valitaan liittohallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja joka toinen vuosi, sekä varsinaiset jäsenet ja varajäsenet erovuoroisten tilalle,
- valitaan yksi (1) varsinainen tilintarkastaja ja yksi (1) varatilintarkastaja,
- päätetään liiton puheenjohtajien, hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista ja kulukorvauksista,
- valitaan vaalitoimikunta valmistelemaan seuraavan liittokokouksen henkilövalintoja
- käsitellään jäsenyhdistysten aloitteet,
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Ylimääräinen liittokokous

Ylimääräinen liittokokous pidetään, kun liittokokous niin päättää tai liittohallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään kaksi viidesosaa (2/5) äänioikeutetuista jäsenistä sitä liittohallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii. Ylimääräinen kokous on pidettävä kahden (2) kuukauden kuluessa liittohallitukselle esitetystä vaatimuksesta.

8. Äänestys- ja vaalijärjestys

Liiton äänestys- ja vaalijärjestyksessä annetaan tarkempia määräyksiä äänestysten ja vaalien toteuttamisesta sekä liittokokouksen vaalitoimikunnasta. Liittokokous hyväksyy äänestys- ja vaalijärjestyksen.

9. Liittohallitus

Kokoonpano ja päätösvalta

Liittohallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kahdeksan (8) muuta varsinaista jäsentä ja neljä (4) yleisvarajäsentä.

Mikäli mahdollista, tulisi kolmen (3) liittohallituksen jäsenen olla asiantuntijoita esimerkiksi lääketieteen, ravitsemustieteiden, taloushallinnon, johtamisen tai juridiikan aloilta. Kaikkien hallituksen jäsenten on oltava jäsenyhdistysten varsinaisia jäseniä.

Liittohallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, varsinaisen jäsenen ja varajäsenen toimikausi kestää 2 kalenterivuotta. Hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsen ja varajäsen voidaan valita samaan tehtävään peräkkäin uudelleen enintään kolmeksi kaksivuotiskaudeksi.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat erovuorossa eri vuosina. Liittohallituksen muista varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä on erovuorossa joka vuosi puolet. Ensimmäisellä kerralla erovuoron ratkaisee arpa.

Liittohallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja yli puolet jäsenistä on paikalla. Päätökset tehdään ehdottomalla ääntenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaistaan vaali arvalla, muissa asioissa tulee päätökseksi se kanta, johon puheenjohtaja on yhtynyt.

Kokouskutsu

Liittohallitus kokoontuu tarpeen mukaan puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Liittohallitus on kutsuttava koolle, mikäli kaksi viidesosaa (2/5) hallituksen jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii.

Liittohallituksen tehtävänä on muun muassa:

1. edustaa liittoa ja panna täytäntöön liittokokouksen päätökset,
2. toimia liiton tarkoituksien toteuttamiseksi,
3. päättää jäsenten hyväksymisestä ja erottamisesta sääntöjen mukaisesti,
4. valvoa liiton sääntöjen ja liittokokouksen päätösten noudattamista,
5. valvoa liiton varojen ja omaisuuden hoitoa sekä päättää liiton omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä,
6. vastata toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, toimintasuunnitelman sekä talousarvion laatimisesta,
7. kutsua koolle liittokokoukset,
8. ottaa toiminnanjohtaja ja muut keskeiset toimihenkilöt, päättää heidän palkkauksestaan ja muista työsuhteen ehdoista sekä erottamisesta,
9. hyväksyä johtamisen toimintaohjeet,
10. tarvittaessa asettaa toimikuntia tai työryhmiä.

10. Tilintarkastajat ja tilien päättäminen

Liitolla on yksi (1) tilintarkastaja ja hänellä henkilökohtainen varatilintarkastaja. Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai tilintarkastusyhteisö. Liiton tili- ja toimintakausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen toimintakertomus on annettava tilintarkastajalle viimeistään kuukautta ennen liittokokousta. Tilintarkastajan tulee antaa kirjallinen lausuntonsa hallitukselle viimeistään kahta (2) viikkoa ennen liittokokousta.

11. Liiton nimen kirjoittaminen

Liiton nimen kirjoittavat liittohallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja toiminnanjohtaja, kaksi aina yhdessä tai joku heistä yhdessä liittohallituksen erikseen määräämän liiton luottamushenkilön tai toimihenkilön kanssa.

12. Sääntöjen muuttaminen

Päätös liiton sääntöjen muuttamisesta on tehtävä liittokokouksessa vähintään kolmen neljäosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta.

13. Liiton purkaminen

Liiton purkamisesta on tehtävä päätös liittokokouksessa vähintään kolmen neljäosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava liiton purkamisesta.

Liiton purkautuessa tai tullessa lakkautetuksi käytetään liiton varat liiton tarkoituksen edistämiseen liiton viimeisen kokouksen määräämällä tavalla.

Säännöt hyväksytyt kevätilittokokouksessa 2014

Muutettu syysliittokokouksessa 2014 (sääntöjen kohta 9)